

Ю. Ф. Ярмиш

Забіла Наталія Львівна

ЗАБІЛА Наталія Львівна (20. 02(05. 03). 1903, С.-Петербург – 06. 02. 1985, Київ) – письменниця, перекладачка. Онука [П. Забіли \(Забелло\)](#). Член СПУ (1934). Літ. премія ім. О. Копиленка (1981). У 1917 з матір'ю переїхала до м. Люботин (нині Харків. обл.). Закін. істор. відділ. Харків. ІНО (1925). Учителювала в Люботині й Харкові; працювала у ред. ж. «Нова книга», в Укр. книжк. палаті. Від 1930 – на творчій роботі. Належала до Спілки укр. рад. селян. письменників «Плуг», ВУСПП. Редагувала ж. «Жовтень»; 1944–47 очолювала Харків. організацію СПУ. Дебютувала 3 серпня 1924 віршем «Війна – війні» у г. «Червоний кордон» (м. Кам'янець-Подільський, нині Хмельн. обл.). Перші поезії написала під впливом модернізму. З. – майстриня казок, які відзначаються захоплюючими сюжетами, вдалим використанням традицій нар. творчості, написані образ. мовою, багато оповідають про тварин. і рослин. світ, легкі для сприйняття дитиною, з доброзичливим гумором. Її поет. перекази нар. казок зібр. у кн. «Під дубом зеленим» (К., 1952; 1954). Переклала українською мовою «Казку про рибака та рибку», «Казку про царя Салтана» О. Пушкіна, поеми «Дід Мазай та зайці» М. Некрасова, «Дядя Стьопа» С. Михалкова, низку віршів К. Чуковського, С. Маршака, А. Барто, О. Благініної. Повість про життя 5-річ. дівчинки «Катруся вже велика» (К., 1955) сюжетно продовж. у низці оповідань: «Катруся і Павлусь» (К., 1960), «Катрусина стрибайка», «Телефон», «Подорож до казкового лісу». З. є новаторкою у драматургії, напр., п'єса-фантазія «Перший крок» (1968) та драм. поема «Троянові діти» (1971) оповідають про первісне суспільство і заснування Києва (літ. премія ім. Лесі Українки, 1972). Виконала вірш. переказ поеми «Слово о полку Ігоревім» – «Слово про Ігорів похід» («Літературний журнал», Харків, 1938, № 8; 1939, № 8; окреме вид. – К., 1940; 1954 – з післямовою, поясненням і примітками); уклала «Читанки» для 2-го (1933) та 3-го (1939) класів, які

неодноразово перевидані. Твори З. перекладено багатьма мовами. 1989 ж. «Малятко» заснував премію ім. З. за кращий літ. та ілюстрат. матеріал року.

Основні твори

За волю: Оповідання. Х., 1925; 1929; Далекий край: Поезії. Х., 1927; Повість про червоного звіра. Х., 1927; Сонячні релі: Лірика. Х., 1928; У морі. Х., 1929; Будівниче: Вибр. поезії. Х., 1930; Вибрані поезії. Х., 1930; По сонце: Вірш. Х., 1930; Про Тарасика й Марисю: Зб. оповідань і віршів. Х., 1930; Тракторобуд: Повість у 2 кн. Х., 1931–33; Дивовижні й веселі пригоди Тараса. Х.; К., 1933; Непомітні друзі: Оповідання. О., 1933; Скільки нас?: Вірші. Х.; К., 1933; Тракторобуд: Вірш. оповідання. Х.; О., 1933; Зайчик: Вірші. Х.; О., 1934; Х., 1945; Лісова лічилка: Вірші. Х.; О., 1934; По сонце: Зб. вірш. оповідань. Х.; О., 1934; Ясоччина книжка: Вірші. Х., 1934; Х.; О., 1935; К., 1955; 1961; 2000; Хатинка на ялинці: Вірш. Х.; О., 1935; 1936; Бджолина перемога: Вірш. Х.; О., 1936; Казка про Півника та Курочку і хитру Лисичку. Х.; О., 1936; 1937; Веснянка: Зб. весняних пісеньок. Х.; О., 1937; Ластівки: Вірші. Х.; О., 1937; Х., 1938; Про дівчинку, яка всього боялася: Вірш. Х., 1938; Про дівчинку Маринку та руду кішку: Вірш. Х., 1939; К., 1956; 1957; Нам весело жити: Зб. віршів про дит. садок. К., 1940; Грізний сміх. К.; Х., 1941; Клоун: Вірші. Х., 1941; Дні тривоги: Поезії. Х., 1945; Як Качка на Жабу полювала: Вірші. Чц., 1945; Чарівна хустинка: Казка. К., 1946; 1966; Торонто, 1952; Торонто; Нью-Йорк, 1970; Дванадцять місяців: Вірші. Х., 1947; Наша Батьківщина: Вірші. К., 1947; 1950; Х., 1955; Проліски: Зб. віршів. К., 1947; Світолюб – народний богатир: Казка. Х., 1947; Казки. К., 1948; 1956; Під ясным сонцем: Вибр. тв. для дітей. К., 1949; 1953; Прогулянка до лісу: Вірш. К., 1949; Мала Південна: Вірші. К., 1950; Одна сім'я: Вибр. тв. для дітей. Х., 1950; Веселі малюки: Вірші. Х., 1951; Промені: Поезії. К., 1951; Сорокабілобока. К., 1951; Весела абетка: Вірші. К., 1954; Зайчатко та Їжак: Вірші. К., 1954; Рідний Київ: Оповідання. К., 1957; Скік-поскік. К., 1959; Коли зійде місяць: П'єса-казка. К., 1963; Поезії. К., 1963; Про ліниву дівчинку. К., 1963; Дивовижні пригоди хлопчика Юрчика та його діда: Фантаст. оповідання. К., 1964 (перекл. франц. мовою І. Бабича – К., 1983); Стояла собі хатка: Поезії. К., 1964; 2001; Про дівчинку Маринку. К., 1965; Три вишеньки: Вірші та казки. К., 1968; Твори: У 4 т. К., 1971–73; Три чверті віку: Поезії. К., 1978; Вибрані твори: У 4 т. К., 1983–84; Олівець-малювець: Зб. кращих тв. для дітей. Х., 2003.

Рекомендована література

1. Бичко В. В. Наталя Забіла: Риси літ. портрета. К., 1963;
2. Ярмиш Ю. Ф. Казки Наталі Забіли // Весняні обрії: Зб. ст. К., 1969;
3. Його ж. Невтомна трудівниця: До 70-річчя Н. Забіли // Дніпро. 1973. № 3;
4. Його ж. Наталья Забила // Ярмиш Ю. Дет. лит-ра України. Москва, 1982;
5. Кодлюк Я., Одинцова Г. Наталя Забіла // 120 розповідей про письменників. К., 2006.

Бібліографічний опис:

Забіла Наталія Львівна / Ю. Ф. Ярмаш // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-17183>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).